

Sue Grafton

W staat voor **W**ild

Proloog

De dood van twee mannen gaf mijn leven die herfst een andere loop. De ene kende ik; de andere leerde ik pas in het mortuarium kennen. De eerste was Pete Wolinsky, een gewetenloze privédetective die ik nog kende uit de tijd dat ik bij Byrd-Shine Investigations het vak aan het leren was en in drie jaar tijd de zesduizend uur verzamelde die ik voor mijn vergunning nodig had. Ben Byrd en Morley Shine waren twee ouderwetse speurders: keiharde werkers die even onvermoeibaar als inventief waren. Ze deden wel eens zaken met Pete maar hadden geen hoge dunk van hem: zwakke moraal, ongeorganiseerd en onverantwoordelijk met geld. Bovendien zeurde hij altijd om werk, want zijn pr en reputatie waren te slecht om zonder kruiwagen aan de slag te kunnen blijven. Byrd-Shine gaf hem wel eens wat surveillancewerk of liet hem routineonderzoek in archieven doen, maar zijn naam verscheen nooit in een rapport aan cliënten. Evengoed kwam hij onuitgenodigd op kantoor langs en liet hij in gesprekken met advocaten achteloos hun namen vallen alsof er een professionele samenwerking bestond. Pete was iemand die het niet zo nauw nam en dacht dat zijn collega's hetzelfde deden. Hij had dat wangedrag al zo lang gerationaliseerd dat het zijn normale werkwijze was geworden, en dat was nog erger.

Pete Wolinsky werd in de nacht van 25 augustus doodgeschoten op een donker gedeelte van het trottoir vlak bij het parkeerterrein van het Vogelreservaat in Santa Teresa. De moord vond recht tegenover het Caliente Café plaats, en daar kwamen altijd veel poli-

tieagenten na het werk. Het lijkt misschien raar dat niemand de schoten hoorde, maar het geluidsvolume van de jukebox daar ligt boven de 117 decibel en is ongeveer zo hard als een draagbare kettingzaag op een afstand van een meter. De zeldzame stille momenten worden er verstoord door het hoge gerammel van ijsklontjes in duellerende blenders, waarin elke vierenhalve minuut met veel geraas een margarita tot stand komt.

Petes lijk zou misschien pas de volgende ochtend gevonden zijn als een dronken caféganger niet de schaduw had opgezocht om te gaan pissen. De volgende ochtend hoorde ik op het nieuws dat Pete dood was. Ik was toen net mijn Cheerios aan het eten – de tv die achter me in de woonkamer stond, was er eerder voor de gezelligheid dan voor de informatie. Toen ik zijn naam opving, draaide ik me om en zag ik een nachtelijke opname van de plaats delict, afgezet met gele tape. Bij de aankomst van de tv-ploeg werd zijn lijk in de ambulance geladen, klaar voor transport naar het kantoor van de patholoog-anatoom. Er was dus eigenlijk niets te zien, en in het harde kunstlicht meldde een sombere verslaggeefster de kale feiten. Petes naaste familie moest toen al zijn ingelicht, anders zou zijn naam niet genoemd zijn. Zijn dood kwam als een verrassing maar was niet bepaald een schok. Hij had vaak geklaagd dat hij slecht sliep, en had de gewoonte ontwikkeld om op elk uur van de nacht de straat op te gaan. Volgens de verslaggeefster was behalve zijn portefeuille ook zijn namaak-Rolux met een bandje van nepplatina gestolen. De overvallers van tegenwoordig kunnen vermoedelijk geen nep van namaak onderscheiden, en dat betekende dat Pete niet uit winstbejag was vermoord maar impulsief of voor een goedkope kick. Hij was iemand die vaak risico's liep, en dat kon niet eeuwig goed blijven gaan.

Het verhaal over de tweede dode is ingewikkelder en niet zo snel verteld, vooral omdat de feiten pas in de loop van enkele weken boven water kwamen. Het forensisch instituut belde me op een vrijdagmiddag met de vraag of ik een onbekende man kon identificeren; die man had namelijk een briefje op zak met mijn naam en adres erop. Dat kon ik natuurlijk niet weigeren. Elk echt raadsel heeft drie niveaus: wat er écht gebeurd is; wat er schijnbaar gebeurd is; en hoe de amateur- of beroepsspeurder (in dit geval ikzelf) vaststelt wat wat is. Mijn verhaal krijgt vermoedelijk meer samenhang als ik eerst uitleg hoe het allemaal gekomen was om daarna door te gaan met het telefoontje, maar het is beter als u de gebeurtenissen meemaakt zoals ik: stap voor stap, hoe vreemd ze ook zijn.

Het was toen 7 oktober 1988, en het zag ernaar uit dat de situatie niet erger kon worden. Op het economische vlak bedroegen de regeringsuitgaven een kolossale 1064,14 miljard dollar en was er een federale staatsschuld van 2601,3 miljard. De werkloosheid schommelde rond de 5 procent en een postzegel voor een gewone brief kostte geen 22 cent meer maar 25. Ik maak me meestal niet druk over dingen die ik niet in de hand heb. Ik kan me erover opwinden of niet, maar geen enkele politicus vraagt mijn advies over economisch beleid, bezuinigingen of het bruto nationaal product (wat dat ook moge zijn). Ik kan mijn mening geven (als ik die heb), maar volgens mij besteedt niemand er enige aandacht aan. Dat kan ik dus net zo goed laten. Ik hoop alleen dat ik mijn eigen kleine wereldje beheers, en dat ligt in een Zuid-Californisch stadje op zo'n honderdvijftig kilometer ten noorden van Los Angeles.

Ik ben Kinsey Millhone, een vrouwelijke privédetectie van achtendertig. Mijn gehuurde kantoor is een bungalow met twee kamers, en keukentje en een badkamer aan een smalle zijstraat in het centrum van Santa Teresa, dat 85.810 inwoners heeft (min de twee doden). Omdat ik de enige eigenaar en tevens enige werknemer ben, werk ik op een bescheiden schaal: ik houd mezelf in leven door vermiste personen op te sporen, antecedenten na te gaan, getuigen te lokaliseren en soms de betekening van gerechtelijke documenten uit te voeren. Van tijd tot tijd word ik ingehuurd om documenten te regelen bij juridische, financiële of eigendomsrechtelijke disputen. Op persoonlijk vlak kan ik zeggen dat ik belang hecht aan orde en gezag, loyaliteit en het vaderland – ouderwetse waarden die misschien hopeloos ouderwets lijken. Daarnaast verdien ik graag op een eerlijke manier de kost zodat ik mijn belastingen kan betalen, mijn maandlasten kan voldoen en een eventueel overschot op mijn pensioenrekening kan zetten.

Enmaal op het kantoor van de patholoog-anatoom werd ik naar een brancard gebracht die discreet was afgeschermd achter een kamerhoog gordijn. Ik was nieuwsgierig maar niet ongerust want ik was de lijst van dierbaren en kennissen even nagelopen en miste niemand. Er waren natuurlijk ook mensen met wie ik minder vaak te maken had, maar ik kon niemand bedenken wiens dood voor mij heel belangrijk was.

De dode lag languit onder een laken dat tot zijn kin was opgetrokken. Er was dus geen enkel intiem detail te zien, maar hij was niet iemand die ik herkende. Zijn huid had een grijze tint, die werd versterkt door een zweem lichtgeel, wat wees op ernstige en mis-

schien dodelijke leverproblemen. De dood had zijn gelaatstrekken afgevlakt en verzacht en de welvingen waren zo glad als een steen waarover duizenden jaren lang water was gestroomd. De menselijke geest bezielt het gezicht niet alleen maar geeft er ook karakter en scherpte aan. Die ontbraken nu allebei.

De overledene (om de officiële term te gebruiken) was zo te zien een blanke man van even in de zeventig en was dik op de manier van mensen die niet dagelijks hun negen porties groente en fruit eten. Afgaande op zijn klompneus en de gesprongen adertjes in zijn verweerde gezicht had hij genoeg alcohol genuttigd om een hele volwassene te conserveren. Doden lijken soms te slapen. Dat was hier niet het geval. Ik bekeek hem uitvoerig, maar niets wekte de indruk dat hij ademde. Wat hem overkomen was, was onherroepelijk.

Zijn lijk was die ochtend aangetroffen in een slaapzak op het strand, waar hij een kamplaats had uitgegraven om beter te kunnen liggen. Hij lag vlak onder een talud met ijsplantjes tussen het fietspad en het strand zelf, een plek die een voorbijganger niet meteen kon zien. Overdag zit het daar vol daklozen. Wie mazzel heeft, vindt voor de nacht een slaapplaats in een van de opvangcentra, en de pechvogels gaan liggen waar ze kunnen.

Het park aan het strand gaat een halfuur na zonsondergang dicht en opent pas weer om zes uur 's ochtends. Gemeenteverordening 15.16.085 verbiedt overnachtingen in openbare parken, op de openbare weg, op openbare parkeerterreinen en op openbare stranden. Dat sluit een gratis slaapplaats in de openlucht wel zo ongeveer uit. De verordening is bedoeld om te voorkomen dat passanten op de drempel van bedrijven gaan liggen pitten, en dwingt hen om hun kamp op te slaan onder bruggen en viaducten, in struiken en op andere schuilplaatsen. De politie verjaagt hen soms, maar kijkt ook wel eens de andere kant op. Dat hangt vaak af van de vraag of de armen hun verontwaardiging wekken. Meestal kan het ze niets schelen.

Uit het eerste onderzoek bleek dat de man al bijna achttien uur dood was geweest toen de patholoog-anatoom contact met me opnam. Aaron Blumberg was rond het midden van de jaren zeventig gaan werken voor het forensisch instituut van het district Santa Teresa. In die tijd vertrok ik net bij de gemeentepolitie om bij Ben Byrd en Morley Shine te gaan werken. In het eerste jaar van mijn praktijk kwam Aaron in dienst bij het sheriffkantoor van het district Kern, waar hij niet lang geleden met pensioen was gegaan. Net als veel andere verslaafden aan de wetshandhaving was hij echter onge-

schikt voor een lui leventje, en daarom was hij zes maanden geleden weer voor het forensisch instituut gaan werken.

Hij was een zestiger met een soepel wijkende haarlijn. De bovenkant van zijn schedel was bedekt met grijzig pluis als de eerste veertjes van een piepjong kuiken. Zijn oren en jukbeenderen staken uit en als hij glimlachte, verschenen links en rechts van zijn mond diepe rimpels als bij een marionet. We bleven even zwijgend staan, en toen wilde hij mijn reactie weten. ‘Ken je hem?’

‘Nee. Ik neem aan dat hij dakloos is.’

Aaron haalde zijn schouders op. ‘Vermoedelijk. Een heel stel daklozen zit tegenwoordig op het graslandje tegenover de Santa Teresa Inn. Vroeger kampeerden ze in het park naast het gemeentelijke zwembad.’

‘Wie heeft hem gevonden?’

Hij zette zijn bril af en wreef met de punt van zijn stropdas een van de glazen schoon. ‘Een zekere Cross. Hij liep vanochtend om zeven uur met een metaaldetector over het strand naar munten te zoeken. Toen hij de slaapzak zag liggen, dacht hij dat iemand die had weggegooid. Toch vertrouwde hij het niet helemaal. Daarom liep hij naar de straat om een passerende politieauto aan te houden.’

‘Waren er andere mensen in de buurt?’

‘Het gewone stelletje schooiers, maar toen de ambulance kwam, waren die allemaal weer weg.’ Hij controleerde zijn bril op vieze vegen en zette hem weer op, waarbij hij de veren met zorg achter zijn oren plaatste.

‘Tekenen van opzet?’

‘Onduidelijk. Dokter Palchek is de deur uit. Ze moet twee lijk-schouwingen doen, en deze man is pas als laatste aan de beurt voor een onderzoek. Sinds de invoering van Medicare bemoeit ze zich niet meer met elk lijk dat binnenkomt.’

‘Heb jij een idee van de doodsoorzaak? Ik vind hem zo geel.’

‘Ik wil er niet lollig over doen, maar waar gaat zo iemand als hij aan dood? Hij heeft een zwaar leven gehad. Elke paar maanden komen we zo’n geval tegen. Vent gaat slapen en wordt niet meer wakker, bijvoorbeeld wegens hepatitis C, bloedarmoede, hartaanval of alcoholvergiftiging. Als we weten wie hij is, bel ik de ziekenhuizen hier op om te kijken of hij de laatste twintig dagen bij een dokter is geweest.’

‘Geen enkele legitimatie?’

Aaron schudde zijn hoofd. ‘Een briefje met jouw naam en tele-

foonnummer. Meer niet. Ik heb zijn vingers op de inkt gehouden en de kaart met tien afdrukken naar het ministerie in Sacramento gestuurd. Het is bijna weekend, en zulke verzoeken blijven liggen tot iemand eraan toekomt. Dat kan best pas midden volgende week zijn.'

'Wat doe je intussen?'

'Ik vergelijk zijn signalement met de meldingen van een vermissing. Kijken of ik een overeenkomst vind. Familieleden van daklozen hebben soms geen zin om papieren in te vullen. Maar het omgekeerde komt natuurlijk ook voor. Zwervers willen niet altijd door hun zogenaamde dierbaren gevonden worden.'

'Verder nog iets? Geen moedervlekken of tattoos?'

Hij tilde het laken op en liet 's mans linkerbeen zien. Het was korter dan het rechter. De knieschijf was dik en misvormd als de knoest van een boom en het kuitvlees was doorschoten met rode koorden van littekenweefsel. Hij was ergens in het verleden zwaargewond geweest.

'Wat gebeurt er als je nooit achterhaalt wie hij is?'

'We houden hem een tijdje hier en begraven hem dan.'

'En zijn bezittingen?'

'De kleren die hij aanheeft, en zijn slaapzak. Da's alles. Als hij nog iets anders had, dan is dat nu weg.'

'Gejat?'

'Best mogelijk. Naar mijn ervaring houden de schooiers op het strand elkaar de hand boven het hoofd maar zien ze er niet tegenop om spullen mee te nemen waar hij verder niks aan heeft.'

'En het briefje dat hij bij zich had? Mag ik dat even zien?'

Hij reikte naar het klembord aan het voeteneind en haalde er de doorschijnende plastic zak uit waar het briefje in was gestopt. De bovenkant van het papier was afgescheurd alsof het van een spiraalband was getrokken. De tekst was in een net, uniform handschrift met een balpen geschreven: MILLHONE INVESTIGATIONS, plus adres en telefoonnummer. Zo'n soort handschrift had ik in de vierde klas proberen te imiteren, geïnspireerd door een onderwijzer die een vulpotlood gebruikte en precies zo'n keurig handschrift had.

'Dat is mijn kantooradres,' merkte ik op. 'Hij zal het wel hebben opgezocht in de Gouden Gids. Mijn privénummer staat niet in het telefoonboek. Wat zou zo'n dakloze met een privédetective moeten beginnen?'

'Die heeft vermoedelijk problemen zoals ieder ander.'

‘Hij dacht misschien dat ik als meisje niet zo duur zou zijn.’

‘Hoe kan hij dat weten? Uit “Millhone Investigations” is dat niet af te leiden.’

‘Daar zit wat in,’ zei ik.

‘Hoe dan ook, jammer dat je voor niks bent gekomen, maar het leek me de moeite waard.’

‘Absoluut,’ zei ik. ‘Wat vind je ervan als ik mijn oor te luisteren leg? Er móét iemand zijn die weet wie hij was. Als die man hulp nodig had, heeft hij misschien met zijn makkers gepraat.’

‘Je kunt doen wat je wilt, als je ons maar op de hoogte houdt. Misschien ontdek je wel eerder dan wij wie hij was.’

‘Zou dat niet grappig zijn?’

Ik bleef even op het parkeerterrein zitten en maakte aantekeningen op een pakje systeemkaarten dat ik altijd in mijn handtas heb. Er was een tijd geweest dat ik vooral op mijn geheugen afging. Ik ben opgevoed door een ongetrouwde tante die zwoer bij het betere stampwerk: alle tafels van vermenigvuldiging, alle Amerikaanse hoofdsteden, de Engelse koningen en koninginnen plus regeringsperiode, alle godsdiensten ter wereld en het periodiek systeem van de elementen, dat ze me bijbracht met een slimme schikking van koekjes die blauw, roze, geel, en groen geglazuurd waren en allemaal voorzien waren van een cijfer in een contrasterende kleur. Vreemd genoeg was ik die vorm van kindermishandeling vergeten totdat ik in april van dit jaar een bakkerij in liep en een uitstalling van paaskoekjes zag. Ineens zag ik ze allemaal weer voor me alsof ze een rij foto’s waren: waterstof met atoomgetal 1, helium met 2, lithium met 3... Zo ging het door tot neon met atoomgetal 10, en toen was mijn geest ineens leeg. Ik kan nog steeds op ieders verzoek grote delen van Alfred Noyes’ gedicht *The Highwayman* opzeggen, maar naar mijn bescheiden mening is dat geen nuttige vaardigheid.

Deze zinloze hersengymnastiek was in mijn jeugd een handige training voor een spel dat op veel verjaardagspartijtjes gespeeld werd. We kregen dan een paar tellen lang een dienblad vol voorwerpen te zien, en het meisje dat zich de meeste dingen herinnerde, kreeg een prijs. Daar was ik heel goed in. In de vierde klas won ik een zakkammetje, een stick lippenbalsem, een klein zakje knickers, een doos potloden, een keurig ingepakt stuk hotelzeep, een paar plastic haarspeldjes... allemaal in mijn ogen niet de moeite waard. Uiteindelijk raakten de moeders geïrriteerd. Ze lieten duidelijk merken dat ik de buit moest delen of anders niet meer mee mocht

doen. Maar mijn rechtsgevoel was toen al goed ontwikkeld, zodat ik weigerde, waarna het aantal uitnodigingen tot nul daalde. Sindsdien heb ik geleerd dat het simpele hulpmiddel van schriftelijke aantekeningen het gekwelde kind in me beschermt tegen de last van haar brein. Nog steeds weiger ik een buit te delen die ik met eerlijke middelen verworven heb.

Wegrijdend van het parkeerterrein dacht ik aan de rarigheden van het leven: iets onbelangrijks als een velletje papier kon vérestrekkende gevolgen hebben. De dode man had om onbekende redenen mijn naam en telefoonnummer opgeschreven, en daarom had mijn pad het zijne gekruist. Het was nu weliswaar te laat voor een gesprek, maar ik was nog niet bereid om schouderophalend door te lopen. Hij had me misschien op de dag voor zijn dood willen bellen, zonder te weten dat zijn sterfelijkheid hem te vlug af zou zijn. Of hij had me willen bellen maar bedacht zich toen. Ik zocht geen antwoord op mijn vragen, maar enig spitwerk kon geen kwaad. Consequenties voor de lange termijn verwachtte ik er niet van. Ik stelde me voor dat ik een paar vragen ging stellen, weinig of niets bereikte en de zaak liet rusten. Toch hebben kleine dingen soms grote gevolgen.

1

Op de terugweg naar de stad stopte ik bij een wasstraat. Ik had jarenlang in een Volkswagen Kever gereden, want die was goedkoop in het onderhoud en had een zekere eigenzinnige charme. Met een volle tank benzine was bijna heel Californië bereikbaar, en als je bumper verbogen raakte, had je voor een paar centen een nieuwe. Dat woog ruimschoots op tegen het minimale aantal pk's en de grijns van andere automobilisten. Ik ben een meisje dat een spijkerbroek met laarzen draagt, en glamour interesseert me niet.

Mijn eerste Volkswagen was een beige sedan uit 1968; hij eindigde in een greppel nadat een vent in een vrachtwagen me van de weg had gereden. Dat gebeurde bij de Salton Sea, waar ik een vermiste aan het opsporen was. De man probeerde me te vermoorden maar richtte nauwelijks schade aan; alleen de auto was total loss. De tweede Volkswagen was er een uit 1974: een lichtblauwe met alleen een klein deukje in de linker achterbumper. Ook aan die auto kwam voortijdig een eind: hij schoof in een enorme kuil na een trage achtervolging op een eenzaam stuk weg in het district San Luis Obispo. Ik heb gehoord dat de meeste ongelukken plaatsvinden binnen drie kilometer van de thuisbasis, maar mijn ervaring is anders. Daarmee wil ik niet beweren dat een privédetective een levensgevaarlijk beroep heeft. Het grootste gevaar is dat ik me zo ongeveer dood verveel bij het zoeken naar eigendomsbewijzen in de districtsrechtbank.

Mijn huidige auto is een Ford Mustang 1970, een tweedeurscoupe met handgeschakelde versnellingsbak, een spoiler aan de voor-

kant en brede terreinbanden. Die auto heeft me altijd goed gediend maar is oogverblindend blauw en dus veel te opvallend voor iemand met mijn beroep. Ik word af en toe ingehuurd om een nietsvermoedende echtgenoot te schaduwen, maar de hardnekkige aanwezigheid van een Boss 429-model in de onmiddellijke omgeving maakt elke surveillance onmogelijk. Ik had de Mustang inmiddels een jaar en was er niet meer verliefd op, maar ik had me erbij neergelegd totdat de volgende hardhandige crimineel me te grazen wilde nemen. Dat stond een dezer dagen te gebeuren.

Intussen probeerde ik hem goed te onderhouden. Ik liet hem regelmatig een beurt geven en waste hem elke week. In de wasstraat omvat het 'luke pakket' van 9,99 dollar ook stofzuigen van het interieur, shampooehandeling, spoelen, hotwax en drogen met ventilatoren van 60 pk. Met mijn kaartje in mijn hand zag ik de bediende de Mustang in de rij wachtende auto's zetten die straks op de transportband uit het gezicht zouden verdwijnen. Ik liep het gebouw in, betaalde aan de kassa en weigerde het aanbod van een naar vanille ruikend dingetje om aan mijn achteruitkijkspiegel te hangen. Ik slenterde naar het hoge raam van de wachtruimte en keek naar rechts. De bediende reed de Mustang naar voren totdat de auto aan de geleiderail was bevestigd. Vlak daarachter kwam een witte hatchback van een onbekend merk te staan.

Vier panelen met hangende repen textiel haalden shampoo en water heen en weer over de bovenkant van de auto terwijl ronddraaiende doeken langs de zijkanten gleden. Een losse cilinder met zachte borstels schrobde en boende intussen het radiatorscherm dat het een lieve lust was. Er was iets hypnotisch aan het methodische soppen en spoelen dat de Mustang in een deken van sopwater, shampoo en hotwax hulde. Dat ik dit een betoverende aanblik vond, bewijst de geringe eisen die ik in die tijd stelde.

Ik was er zo in verdiept dat ik de aanwezigheid van een man bij het raam pas opmerkte toen hij me aansprak.

'Is die Mustang van u, mevrouw?'

'Ja,' zei ik en ik keek hem recht aan. Zo te zien was hij begin veertig en had hij donker haar, een stevige kaak en een slank lijf, maar hij was niet knap genoeg om irritant te zijn of intimiderend over te komen. Hij droeg laarzen, een verkleurde spijkerbroek en een blauw spijkerhemd met opgerolde mouwen. Zijn glimlach toonde een rij witte tanden met één scheve premolaar.

'Bent u een liefhebber?'

'Nou en of! Mijn oudste broer had een 429 toen hij nog op de

middelbare school zat. Man, als je die op zijn staart trapte, trok-ie het asfalt uit de weg. Is dat een '69?'

'Bijna goed. Een '70. De inlaatkanalen zijn zo groot als een riool.'

'Dat moet wel. Luchtinlaat?'

'Acht,' zei ik alsof ik wist wat dat betekende. Ik liep langs het hele raam mee met mijn auto, die zich langzaam voortbewoog. 'En is dat uw hatchback?'

'Helaas wel,' zei de man. 'Toen ik hem kocht, vond ik hem mooi, maar er is de hele tijd gedonder mee. Ik ben er al drie keer mee terug geweest bij de dealer, maar daar zeggen ze dat ze er niks aan kunnen doen.'

Beide auto's verdwenen uit het zicht. Terwijl wij naar de uitgang liepen, liep hij me voorbij om de glazen deur voor me open te houden. De ene wasstraatbediende ging achter het stuur van de Mustang zitten terwijl iemand anders hetzelfde deed met de hatchback, die een Nissan bleek te zijn. De twee auto's werden het asfalt op gereden, waar twee ploegen klaarstonden om resten water met badstoffen handdoeken te verwijderen en een glansmiddel op de banden te spuiten. Een van de mannen hief een minuut later zijn handdoek en keek onze kant op.

Terwijl ik naar mijn auto liep, zei de eigenaar van de Nissan: 'Als u 'm ooit wilt verkopen, hangt u gewoon een briefje op het bord daar.'

Ik draaide me om en liep een paar stappen naar hem terug. 'Daar loop ik net over na te denken.'

Hij lachte en wierp een blik op de tweede bediende, die knikkend aangaf dat zijn auto klaar was.

Ik zei: 'Ik meen het serieus. Het is voor mij de verkeerde auto.'

'Hoe dat zo?'

'Ik heb hem als gril gekocht en heb er altijd spijt van gehad. De bonnen van alle onderhoudsbeurten heb ik nog en de banden zijn gloednieuw. En nee, hij is niet gestolen. Ik ben er de eerlijke eigenaar van.'

'Hoeveel?'

'Ik heb er vijf mille voor betaald en ben bereid om er voor dat geld afstand van te doen.'

Hij had me inmiddels ingehaald, en we bleven staan om ons gesprek af te ronden. 'Meent u dat?'

'Laten we maar zeggen dat ik opensta voor het idee.' Ik stak mijn hand in een van de buitenste vakken van mijn schoudertas en haal-

de er mijn visitekaartje uit. Ik schreef mijn privénummer op de achterkant en bood het hem aan.

Hij wierp er een blik op. 'Nou, prima. Lijkt me goed. Ik heb er nu even geen geld voor, maar over een paar dagen wel.'

'En ik moet nog een andere auto zien te regelen, want zonder eigen vervoer kan ik niet werken.'

'Denkt u er dan nog maar even over na, dan doe ik het ook. Een vriend van me is me nog geld schuldig en zweert dat ik het van hem krijg.'

'Hebt u ook een naam?'

'Drew Unser. Eigenlijk heet ik Andrew, maar Drew is makkelijker.'

'Ik ben Kinsey.'

'Dat weet ik.' Hij hield het kaartje omhoog. 'Het staat erop.'

'Nou, het beste dan maar,' zei ik. Ik liep verder naar mijn auto en zwaaide nog even bij het instappen. Toen reden we het terrein af: hij naar links en ik naar rechts.

Ik ging naar kantoor terug, en een plezierig halfuur later had ik op mijn Smith-Corona een rapport getypt. De opdracht die ik net had afgerond, ging over het recht op uitkering wegens een arbeidsongeval, en dat liep via de California Fidelity Insurance, waar ik jarenlang een kantoorruimte had gehad. Omdat de CFI en ik met ruzie uit elkaar waren gegaan, was ik blij met de mogelijkheid om weer in een goed blaadje te komen, en herstel van de betrekkingen was mogelijk doordat de manager die me ontslagen had, nu zelf de zak had gekregen. Deze onverwachte wending was een brede grijns waard. Ik was er dagenlang in een goed humeur door geweest, en niet alleen vanwege de royale vergoeding. De verantwoordelijkheid van de werkgever voor de gezondheid en veiligheid van de werknemers is op deelstaatniveau bij wet geregeld en wordt na een ongeval meestal door de verzekeraar afgewikkeld. Niet alle verzekeringsmaatschappijen bieden polissen voor arbeidsongevallen aan, want daarvoor is een speciale vergunning nodig. De gewonde man was echter in dit geval getrouwd met een CFI-manager, en zo raakte ik erbij betrokken. Aangezien ik van nature sceptisch ben, vermoedde ik dat die vent simuleerde op advies van een echtgenote die goed bekend was met de middelen en methoden om de situatie uit te buiten. Uiteindelijk kon ik bewijzen dat de man arbeidsongeschikt was, en zijn werkgever zorgde dat hij de uitkering kreeg waarop hij recht had. Als ik me niet overgeef aan cynisme, is het prettig wanneer twee partijen, die zich gemakkelijk in vijandigheid

kunnen verschansen, hun meningsverschillen tot wederzijdse tevredenheid kunnen oplossen.

Toen mijn rapport klaar was, maakte ik twee kopieën op mijn net aangeschafte tweedehands kopieerapparaat. De ene was voor mijn archief bestemd, de andere stopte ik met het origineel in een envelop die ik aan de CFI adresseerde en op weg naar huis in de dichtstbijzijnde brievenbus deed. Daarmee was mijn werk klaar. Voorlopig stonden er geen nieuwe klanten te trappelen om mijn diensten in te roepen. Daarom gunde ik me wat vrije tijd maar ik dacht daarbij niet aan een echte vakantie. Ik ben te gierig om geld uit te geven aan een reis en ik wilde trouwens ook nergens heen. Normaal geldt bij mij de regel: wie niet werkt, zal niet eten, maar mijn lopende rekening was welgevuld, ik had voor drie maanden onkosten tegoed en het leek me heerlijk om een tijdje precies te doen waar ik zin in had.

Eenmaal op de Cabana Boulevard volgde ik deze brede boulevard parallel aan de oceaan. De dag daarvoor hadden we mist en motregen gehad, en de hemel was bewolkt genoeg voor een dunne nevel. De totale neerslag voor die maand bleek achteraf iets boven de 0,0 millimeter te liggen, maar wat mij betrof, konden die paar druppeltjes best de voorbode zijn van een tropische stortbui met epische dimensies die ons kletsnat ging regenen. Het hardnekkige vocht suggereerde een wisseling van seizoenen: de zomer van Santa Teresa maakte plaats voor de herfst.

Anderhalve kilometer verderop, waar de Milagro de Cabana kruist, sloeg ik af naar een van de openbare parkeerterreinen en zocht ik een plekje tegenover de Santa Teresa Inn. Nu ik hier toch in de buurt was, kon ik net zo goed contact zoeken met mensen die de dode in het mortuarium misschien kenden. Ik kende deze buurt goed, want hier lag het keerpunt in mijn normale, vijf kilometer lange joggingroute van bijna elke ochtend. Het was inmiddels laat in de middag, en het pad naar het strand was één menselijke chaos van wandelaars, fietsers, toeristen op pedaalwagens en kinderen die op hun skateboards manoeuvreerden alsof ze aan het surfen waren.

De daklozen die ik 's morgens vroeg te zien kreeg, lagen meestal nog ineengedoken onder dikke lagen dekens in de bescherming van winkelwagentjes met hun hoog opgetaste bezittingen erin. Zelfs bij zwervers is de bezitsdrang kennelijk onbedwingbaar. Ongeacht onze maatschappelijke status putten we troost uit wat we hebben. Dat is het vertrouwde fundament van ons leven: mijn kussen, mijn

deken, mijn stukje grond. Het is niet zo dat daklozen minder belangstelling voor bezit hebben dan anderen. Het volume van hun bezit is alleen compacter en makkelijker van A naar B te verhuizen.

De zon was aan zijn trage afdaling bezig en het werd met de minuut killer. Ik richtte mijn aandacht op een drietal dat lui op slaapzakken onder een groepje palmen zat. Ik zag hoe ze een sigaret aan elkaar doorgaven en om beurten slokjes namen uit een limonadeblikje dat ze kennelijk gelegeerd en toen weer gevuld hadden met iets sterk alcoholisch. Gemeentelijke verordeningen verbieden niet alleen het dutten maar ook de consumptie van alcohol in het openbaar. Daklozen kunnen inderdaad niet veel ondernemen zonder gevaar voor arrestatie.

Het kostte niet veel onderzoek om de plaats te vinden waar het onbekende lijk gevonden was. Even voorbij een verzameling ijsplantjes had iemand een toren gebouwd van met zorg op elkaar gelegde stenen. Ik telde er zes. Alle stenen lagen op elkaar in een kunstig bouwwerk dat er zowel stabiel als kwetsbaar uitzag. Ik wist dat die toren er de vorige dag nog niet geweest was, anders zou ik hem gezien hebben. Aan de voet ervan stond een ordeloze verzameling glazen potten met in allemaal een boeket bloemen, in het wild geplukt of geconfisqueerd uit de tuinen van huizen in de buurt. Als ik aan het joggen ben, kan ik mijn geest maar op één manier bezighouden, namelijk met een onbelemmerd inwendig commentaar op externe gebeurtenissen.

Ik richtte mijn aandacht op de drie zwervers. Twee van hen keken me uitdrukkelingsloos aan. Ze gedroegen zich niet duidelijk dreigend, maar ik ben een vrouwelijk onderdeurtje van 1 meter 65 lang en 53 kilo licht. Ik kan mezelf heus wel verdedigen maar heb geleerd om uit de buurt te blijven van groepjes leeglopers. Van mensen die zonder duidelijk doel rondhangen, gaat iets prikkelbaars en onvoorspelbaars uit, vooral als er ook alcohol in het spel is. Ik ben een aanhanger van orde en regelmaat, discipline en routine. Daarbij voel ik me veilig. De anarchie van rechtelozen is verontrustend, maar mijn kennisdrang was in dit geval sterker dan mijn behoedzaamheid.

Ik benaderde het drietal en maakte mentale kiekjes van allemaal. Een blanke knul van ergens in de twintig zat met zijn rug tegen een palm. Hij had dreadlocks. Zijn schaarse gezichtsbehaarung gaf de indruk dat hij zich de afgelopen twee weken een keer geschoren had. In de V van zijn bloes met korte mouwen zag ik een scherpe hoek van zijn naakte borst, en bij de aanblik van zijn onbedekte armen

kruiste ik onwillekeurig de mijne om het niet koud te krijgen. Zijn korte broek leek me erg dun voor de tijd van het jaar. De enige dege-lijke kleding die hij droeg, waren zijn dikke wollen sokken en een paar kistjes. Hij had leuke benen, maar dat was het wel zo'n beetje.

De tweede was een zwarte man met een grote bos dik grijs haar dat met wit doorschoten was. Zijn baard en snor waren goed verzorgd en hij droeg een bril met een metalen montuur. Hij was vermoedelijk in de zeventig en droeg een lichtblauw overhemd onder een sportjasje met visgraatmotief en gerafelde manchetten. De derde man zat in de kleermakerszit met zijn rug naar me toe en had de plompe bouw en ronde schouders van een Boeddhabeeld. Hij droeg een kunstleren jasje dat onder één arm gescheurd was, en had zijn zwarte, wollen bivakmuts tot zijn wenkbrauwen omlaag getrokken.

Ik zei: 'Goeiemorgen, jongens. Ik wil jullie niet storen, maar kent iemand van jullie de dode man die vanochtend in zijn slaapzak gevonden is?'

Terwijl ik naar het strand gebaarde, drong tot me door dat het detail van die slaapzak overbodig was. In de laatste vierentwintig uur konden op dit strand nooit veel lijken zijn ontdekt, in welke vermomming dan ook.

De man die met zijn rug naar me toe zat, draaide zich om en keek me aan. Ik begreep mijn vergissing meteen. Het was een vrouw, en die vroeg: 'Wat kan jou dat verrotten?'

'Sorry, ik had me even moeten voorstellen. Kinsey Millhone. En jij?'

Ze wendde haar blik af en mompelde een drieletterwoord dat ik alleen verstond omdat ik er een goed oor voor heb. Mijzelf wordt ook wel eens pikant taalgebruik verweten, maar dat kan verder niemand een reet schelen.

De blanke jongen nam het woord en probeerde een vriendschappelijker sfeer te scheppen. Zonder me echt recht aan te kijken, zei hij: 'Dat is Pearl. Dit hier is Dandy en ik ben Felix.'

'Aangenaam kennismaken,' zei ik.

Met een gebaar dat hopelijk zowel goede wil als vertrouwen uitdrukte, stak ik mijn hand uit. Heel eventjes snapte niemand dat, maar toen drong het tot Felix door. Hij gaf me met een schaapachtige glimlach een hand maar maakte zijn blik niet los van het gras. Ik zag de slechte beugels op zijn tanden. Vergoedde de sociale dienst tegenwoordig ook de correctie van scheve tanden? Dat was moeilijk te geloven. De beugel had hij misschien als kind gekregen, maar hij was van huis weggelopen voordat de tandarts zijn werk

kon afmaken. Zijn tanden waren zo te zien recht, maar ik betwijfelde of het verstandig was om levenslang een beugel te dragen.

Nu nam Dandy, de oudere heer, op milde toon het woord. ‘Let maar niet op Pearl. Het is bijna etenstijd en haar bloedsuikerspiegel is te laag. Dan komt er een kant van haar karakter naar boven die we misschien liever niet zouden zien. Vanwaar jouw belangstelling voor onze vriend?’

‘Hij had een briefje met mijn naam en telefoonnummer in zijn zak. Het forensisch instituut wilde dat ik hem identificeerde, maar ik had hem nog nooit gezien. Weten jullie al dat hij overleden is?’

Pearl snoof. ‘Denk je soms dat we achterlijk zijn? Túúrlíjk is-ie dood! Anders sturen ze geen busje. Hij lag daar nog anderhalf uur na zonsopgang doodstil te liggen. Hier op het strand moet je bij het eerste daglicht wegwezen, anders krijg je de smerissen op je dak wegens rondhangen.’ Haar ondertanden waren donker en stonden wijd uit elkaar alsof elke tweede tand was getrokken.

‘Mag ik vragen hoe hij heette?’

Ze keek me schattend aan en vroeg zich af hoeveel ik zou kunnen dokken.

‘Wat schuift het?’

Dandy zei: ‘Kom op, Pearl. Waarom geef je die dame niet gewoon antwoord? Ze heeft het heel beleefd gevraagd, en moet je nou kijken hoe je haar behandelt.’

‘Hou jij je erbuiten. Ik kan mijn eigen boontjes doppen, als ’t jou niet uitmaakt.’

‘Hij is dood. Zij wil weten wie hij is. Dan hoef je niet grof te worden.’

‘Ik vroeg alleen maar wat háár dat kan schelen. Daar gaf ze geen antwoord op, en ik hoef haar dus ook niks te zeggen.’

Ik zei: ‘Er is anders niks ingewikkelds aan. Het forensisch instituut wil zijn familie inlichten zodat zij kunnen beslissen wat er met zijn stoffelijk overschot moet gebeuren. Ik zou hem niet graag in een gemeentegrav zien liggen.’

‘Wat kan ons dat schelen? Als ’t maar niks kost.’

Haar vijandigheid begon op mijn zenuwen te werken, maar dit leek me niet het goede moment om haar op het nut van een sensitivitytraining te wijzen. Ze was haar gevoelens immers al aan het ‘delen’.

Pearl vervolgde: ‘En wat kan ’t je schelen? Ben je soms sociaal werker? Is dat ’t? Werk je voor ’t ziekenhuis of die kliniek van de universiteit?’